

Faktaark om matsvinn i dagligvarehandelen 2024

Dette faktaarket er utarbeidet av Norsk institutt for bærekraftsforskning (NORSUS) på vegne av Matvettⁱ.

Metodikk

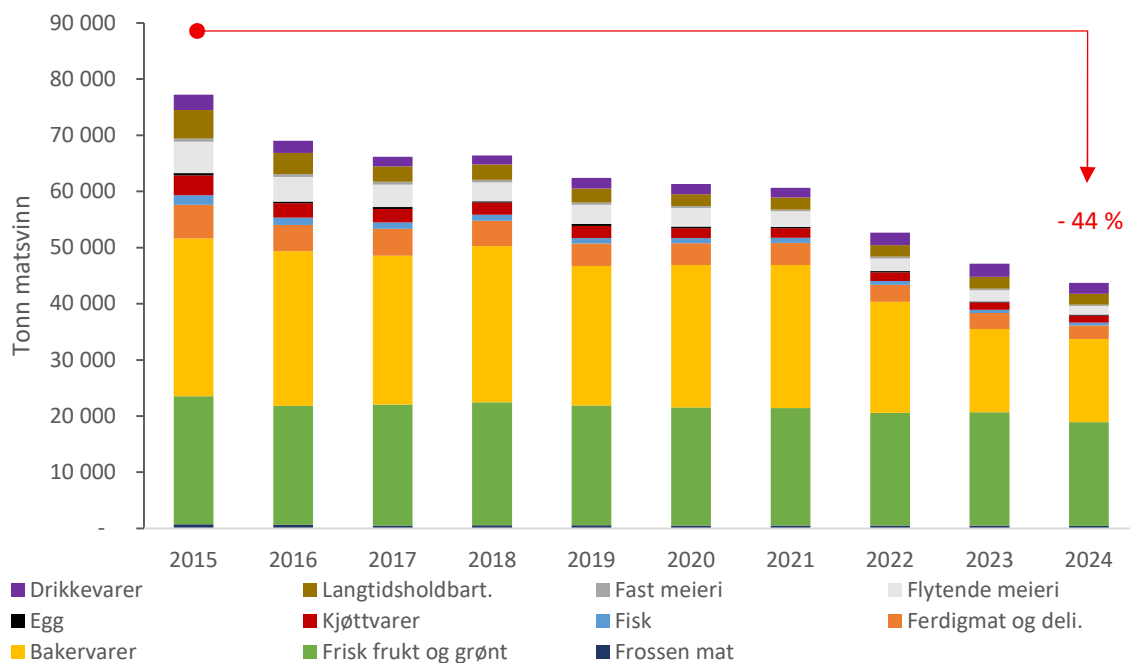
Statistikken for dagligvarehandelen baserer seg på rapportering av økonomisk svinn og omsetning (NOK) samt mengde matsvinn (kg) fra åtte kjeder¹ (NorgesGruppen, COOP, REMA 1000, Bunnpris, Oda, Foodora Market, og Oluf Lorentzen). Dagligvarekjedene som har levert matsvinndata representerer over 99 % av omsetningen i tradisjonell norsk dagligvarehandel og utgjør omtrent 3 700 butikker. Inkludert nettbaserte dagligvareaktører representeres ca. 85 % av den totale dagligvarehandelen. Total mengde matsvinn fra dagligvarehandelen beregnes ut fra de rapporterende butikkenes markedsandeler. Det henvises til Stensgård, Prestrud et al. (2021) for mer detaljerte beskrivelser av metodikken.

Resultater

Fra 2015 til 2024 er matsvinnet i dagligvarehandelen redusert fra 77 200 tonn til 43 600 tonn, noe som tilsvarer en nedgang på 47 %, målt i kg/innbygger. Dagligvarehandelen har dermed allerede nådd det andre delmålet i bransjeavtalen om 30 % reduksjon innen 2025, og fortsetter den positive utviklingen mot målet om å halvere matsvinnet innen 2030. Bedriftene justerer målingsmetoder i ettertid, noe som tidvis kan påvirke de endelige mengdene, men ikke den historiske utviklingen. Tabellen nedenfor viser oppdaterte mengder sammenlignet med fjorårets resultater.

Tabell 1. Utvikling av matsvinn over tid, i tonn og kg per innbygger (2015-2024)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tonn matsvinn	77 200	69 000	66 200	66 400	62 400	61 300	60 600	52 700	47 100	43 600
Kg per innbygger	14,9	13,2	12,6	12,5	11,7	11,4	11,2	9,7	8,6	7,9

Figur 1. Utvikling av matsvinn i tonn per år og per varegruppe for perioden 2015-2024.

¹ Holdbart har tidligere vært en del av denne statistikken, men de er nå flyttet til statistikk over utnyttelse av overskuddsmat.

Den totale reduksjonen, målt i tonn, er estimert til 44 %. At denne prosentvise nedgangen er lavere enn nedgangen målt per innbygger skyldes befolkningsvekst (SSB 2025). Figuren over viser utviklingen i matsvinn og fordelingen av totalt matsvinn (tonn) på ulike varegrupper. Samtlige varegrupper har redusert matsvinn, med størst nedgang for fisk, flytende meieriprodukter og egg.

De største varegruppene målt i tonn er fremdeles frisk frukt og grønt (42 %) samt bakervarer (34 %), mens egg, fisk og frossen mat utgjør de minste. Disse har en lavere andel målt i både klimaavtrykk og økonomisk tap.

Klimaavtrykket knyttet til matsvinnet i dagligvarehandelen er beregnet til ca. 97 000 tonn CO₂-eq og er redusert med 55%, mens det økonomiske tapet er anslått til 1,9 milliarder kroner – en reduksjon på 40 % siden 2015. Forskjellen i reduksjonen for klima, økonomi og mengde skyldes at matsvinnet har gått mest ned for matvarer med større klimaavtrykk og/eller høy verdi (kjøtt og meierivarer).

Årsaker og tiltak

De viktigste årsakene til matsvinn er utgått dato (ofte forbundet med unøyaktige salgsprognoser), samt brekkasje og svinn av dagsferske varer. I 2024 ble 83 % av overskuddsmaten i dagligvarehandelen nedpriset, 14 % benyttet internt og 3 % donert. Donasjonsandelen er stabil sammenlignet med 2023, men den totale mengden donert overskuddsmat kan være noe underrapportert grunnet manglende oversikt hos enkelte kjeder.

Ca. 33 % av matsvinnet i dagligvarehandelen blir utnyttet som dyrefôr, 47 % går til biogass, og 8 % til kompostering eller forbrenning. For 12 % av matsvinnet er behandlingsformen ukjent; dette kan ha blitt returnert til industri/grossist, levert til lokale renovatører eller bønder, eller avhendet som restavfall.

Hovedårsakene til redusert matsvinn i dagligvarehandelen er nedprising av varer i butikk, inkludert bruk av apper som «Too Good To Go», smarte eller KI-baserte systemer for salgsprognoser og bestillinger, samt donasjoner til Matsentralen.

Referanser

SSB (2025). 01222: Befolkning og kvartalsvise endringer, etter region, statistikkvariabel og kvartal.

Stensgård, A. E., et al. (2021). Sektorrapport for matbransjen, offentlig sektor og husholdningsleddet. Fredrikstad, NORSUS (Norwegian institute for sustainability research).

Visjonen til NORSUS Norsk institutt for bærekraftsforskning AS, tidligere Østfoldforskning AS, er å bidra til bærekraftig samfunnsutvikling. Vi utvikler kunnskap og metoder for å forstå og implementere bærekraft bedre i samfunnet. Sammen med bedrifter og offentlige aktører kartlegger og reduserer vi miljøbelastninger, ofte med økonomisk gevinst. Slik bidrar vi til å bevege samfunnet i en bærekraftig retning.

ⁱ Matvett er mat- og serveringsbransjens selskap for å forebygge og redusere matsvinn og er ansvarlig for rapporteringen i henhold til bransjeavtalen om reduksjon av matsvinn på vegne av NHO Mat og Drikke, DLF, DMF, NHO Reiseliv og Virke som er deres eiere. Datagrunnlaget for dette faktaarket bygger på data fra NorgesGruppen, COOP, Rema 1000, Bunnpris og Holdbart. For mer info om datagrunnlag og metodikk les kapittel 4.2 i [denne rapporten](#).